

zich van 4 tot 8 januari aan te melden bij de Duitse functionaris die aan elk gewestelijk arbeidsbureau was toegevoegd, de z.g. *Fachberater*; aan diezelfde functionaris diende men eventuele vrijstellingspapieren te tonen; wie werd tewerkgesteld, zou bij vertrek uit zijn woonplaats zijn distributiestamkaart mogen achterlaten: gehuwden bij hun vrouw, ongetrouwden bij hun ouders (die vrouw resp. dat ouderpaar zou zich dus voortaan de rantsoenen van de weggevoerde kunnen aanschaffen) – de illegaliteit was bevreesd dat velen voor die verleiding zouden bezwijken. Besloten was, de aanmelding met harde middelen tegen te gaan.

Op 2 januari had de z.g. Delta-Amsterdam, t.w. het gemeenschappelijk toporgaan van de tot de Binnenlandse Strijdkrachten behorende Amsterdamse semi-militaire groepen van de KP, de RVV en de OD, na overleg met het Amsterdams Werk-Comité besloten dat, als de bezetter bepaalde aanmeldingslokalen voor de *Liese-Aktion* zou openen, leden van de Knokploegen daar handgranaten naar binnen zouden gooien. In de middag van de 4de januari kwam de Delta-Amsterdam in spoedvergadering bijeen. Aan de aanwezigen was bekend dat de leiding van het Amsterdamse GAB had geweigerd, medewerking te verlenen aan de nieuwe registratie. Hoe zouden de *Fachberater* en zijn Duitse superieuren de zaak regelen? Dat bleek spoedig. Zij vorderden enkele scholen, waaronder de Spiegelschool in de Marnixstraat dicht bij het Leidseplein¹, en een aantal NSB'ers onder het personeel van het GAB verklaarde zich bereid, daar en elders de werkwilligen te registreren. De namen en adressen dier NSB'ers werden snel aan de illegaliteit doorgegeven – op vrijdagavond 5 januari vervoegden liquidatieploegen, tezamen bestaande uit zeven KP'ers, twee RVV'ers en één OD'er, zich bij tien van die NSB'ers van wie er acht thuis werden aangetroffen; vijf hunner werden doodgeschoten, drie zwaar gewond. De zeven KP'ers staken vervolgens de Spiegelschool in brand – de brandweer verleende medewerking door (volgens afspraak) later uit te rukken dan mogelijk was. Op zaterdag verscherpten de Duitsers de controle in drie andere gebouwen welke zij bij de *Liese-Aktion* hadden ingeschakeld: de Emmaschool in de Jordaan, de Turnhal in de Marnixstraat en het gebouw Atlanta, ook dicht bij het Leidseplein. Op zondagmiddag bracht een KP'er in de Emmaschool in een actetas een bom naar binnen welke bij de ontploffing een enorme

was daarbij dat het bureau van Fiebig die er veel prijs op stelde dat in enkele fabrieken nog textiel voor de *Wehrmacht* werd geproduceerd, in het nabije Beilen was gevestigd.

¹ Een deel van die school was al in gebruik bij het GAB.